

[Christmas Møller.]

at gaa ind i en Forhandling — og man har jo Lov at sige, at der ogsaa i denne Sag har været „en Hans, de har været udenlands“ —, en Forhandling med nogen anden Motivering end den at naa et Stykke ned med Militærudgifterne, for ved en senere Lejlighed at naa saa meget læn- gere ned. Vor Stilling til Forslaget er klar og ligetil, den er angivet i den Ordførertale, som det ærede Medlem Hr. Parkov holdt fra denne Talerstol i sidste Rigsdagssam- ling, og bag hans Udtalelser om, at vi gaar med til en Forbedring, ikke til en Forrin- gelse, af Forsvarsordningen af 1922 staa- hele det konservative Folkeparti. Vi stiller os ved Siden af Ministeren i hans Angivelse af Forsvarets Opgave i § 1, og vi fremhæver, at det økonomiske Spørgsmaal naturligvis ogsaa her er et vigtigt Spørgsmaal, men ikke, saaledes som man fra mange Sider vil gøre det til, kan være det afgørende. Selv- følgelig maa alle ønske, at denne Sag løses med saa stor Tilslutning som overhovedet muligt, men det kommer først og fremmest an paa, *hvordan* den løses, og ikke hvordan Tilslutningen er. Jeg kan ikke lade være med at fremhæve, at Regeringen maa vide, hvilken afgørende Vægt vi lægger paa, at denne Sag faar en efter vor Anskuelse til- fredsstillende Løsning.

I den Agitation, der gik forud for Landstingsvalget, tillod man sig fra forskellige Sider — ogsaa den højtærede Statsminister gjorde det — at bruge den Vending, at ogsaa vi fra konservativ Side benyttede denne Sag partipolitisk. Vi burde efter min Op- fattelse være forskaanet for en saadan Paastand. Vi kan pege paa, hvordan Kon- servatismen saavel i 1909 som i 1922 skaffede sig selv de største partipolitiske Vanskeligheder for Forsvarssagens Skyld; ingen kan være i Tvivl om, at det havde været langt, langt bedre for Højre i 1909 og det konservative Folkeparti i 1922 at lade være med at gaa med til de Ordninger, der da blev truffet. Vi gjorde det, fordi vi mente, og det mener vi den Dag i Dag, at det var rigtigt, men saa maa vi ogsaa have Lov til at sige, at saa bør en saadan Omtale af denne Sag, navnlig fra den højtærede Statsministers Side, ikke finde Sted.

Det andet store Spørgsmaal, som paa forskellig Maade kommer til at beskæftige os hele indeværende Rigsdagssamling og vel er det Spørgsmaal, som vil komme til at beskæftige os mest, er det økonomiske Spørgsmaal, saavel Statens, det offentliges i det hele taget, som Samfundets Økonomi,

og jeg skal ogsaa med Hensyn til denne Side af Lovgivningsomraadet gøre nogle Bemærkninger om det Arbejde, vi vil ud- føre, og den Stilling, vi vil indtage. Jeg skal da først vende mig til den offentlige Øko- nomi, Statens, Amternes og Kommunernes. Jeg forstaaer jo meget vel, at det ærede Medlem Hr. Hagbart Berg berømede sin Finansminister, som han gjorde, og jeg forstaaer ogsaa meget vel, at det, naar man taler om Finanserne, i Venstres Presse og i Venstres Agitation, kun hedder en eneste Ting: nu kan man se Resultatet af Venstres sunde Finansstyrer. Men alle, der kender den højtærede Finansminister, ved jo alt for vel, at han just med den Karakter, han er i Besiddelse af, naar han nu faar Ordet, vil sige til det ærede Medlem Hr. Hagbart Berg: Ja, ogsaa der skulde du maaske have lagt Sordine paa, ogsaa der var det maaske forstandigt, at du ikke gjorde det stærkere, for saa giver det Bagslag. For just den højtærede Finansminister vil selv- følgelig sige, at Venstre alene kunde jo ikke have gjort det, nej, kun paa Grund af den Støtte, som den højtærede Finans- minister saa mange Gange har nævnt, som de konservative Finansudvalgsmed- lemmer og det konservative Parti i det hele taget ydede ham, kunde han nu lidt sent, lidt akavet, kunde man sige, i Forhold til, hvad der er sket i November Maaned 1926, faa en slig Berømmelse fra det ærede Medlem Hr. Hagbart Berg.

Finansministeren fremhævede, hvor- ledes Finanslovsforslaget for 1929—30 nu efter Nedskaeringen var, om jeg saa maa sige, et normalt Finanslovsforslag, normalt i den Forstand, at Nedskaeringslovene nu kom til at virke i Modsætning til tidligere med deres fulde Styrke. Naar man derfor vil se paa, hvordan Stillingen har udviklet sig her i Landet, kan man ogsaa derig- gennem faa et Indtryk af Udviklingen paa den sociale Lovgivnings Omraade, paa det økonomiske Omraade, paa Skatternes Om- raade, og det er da ganske interessant at drage en Sammenligning mellem det sidste normale Aars Statsregnskab, Statsregn- skabet for 1913—14, og Finanslovsforslaget for 1929—30. Man vil da se, at paa Udgifts- paragrafferne var Udgifterne i 1913—14 111,4 Mill. Kr.; de er i 1929—30 budget- teret til 313,3 Mill. Kr., men i Mellemtiden er der som bekendt sket dette, at Finans- lov og Statsregnskab har faaet en anden Opstilling. Hvis man skal sammenligne Tallene fra 1913—14 og nu, maa man for blot at komme i første Række til de rigtige Tal, der kan sammenlignes, drage Forrent-